

**ОЦІНКА СТАНУ ПОПУЛЯЦІЙ *ALTHAEA OFFICINALIS* L. У
КОНТЕКСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ
(НА ПРИКЛАДІ КРОЛЕВЕЦЬКО-ГЛУХІВЬКОГО ГЕОБОТАНІЧНОГО РАЙОНУ)**

**ОЦЕНКА СОСТОЯНИЯ ПОПУЛЯЦИЙ *ALTHAEA OFFICINALIS* L. В
КОНТЕКСТЕ СОХРАНЕНИЯ БИОРАЗНООБРАЗИЯ
(НА ПРИМЕРЕ КРОЛЕВЕЦКО-ГЛУХОВСКОГО ГЕОБОТАНИЧЕСКОГО РАЙОНА)**

**ASSESSMENT OF THE STATUS OF POPULATIONS *ALTHAEA OFFICINALIS* L.
THE CONTEXT OF BIODIVERSITY CONSERVATION
(FOR EXAMPLE OF KROLEVETS-HLUKHIV GEOBOTANICAL REGION)**

*Зубцова І. В., аспірант кафедри екології та ботаніки
Сумський національний аграрний університет, Україна*

Оцінка стану популяцій з використанням популяційно-онтогенетичних методів знаходить все більшого визнання при вирішенні практичних завдань охорони рідкісних та лікарських видів рослин, раціональному використанні і відновленні природних популяцій, а також при вирішенні завдань їх раціонального використання.

Метою нашого дослідження є вивчення особливостей онтогенетичної та віталітетної структури ценопопуляцій *Althaea officinalis*, а також проведення природоохоронної оцінки стану цих ценопопуляцій в умовах заплавної луки Кролевецького-Глухівського геоботанічного.

Матеріал для вивчення онтогенетичної та віталітетної структури ценопопуляцій *Althaea officinalis* зібраний у вегетаційний період 2015-2016 рр. Було досліджено дві ценопопуляції *Althaea officinalis*. Популяційні дослідження проводили за методиками, викладеними у працях Т. О. Работнова та О. О. Уранова. У ході досліджень для угруповань, у яких виявлено *Althaea officinalis* було виконано повні геоботанічні описи з опорою на загальноприйняті методичні підходи [3]. Оцінку стану ЦП проводили за класифікацією «дельта – омега» Л. А. Животовского. Віталітетну структуру ценопопуляцій вивчали за методикою Ю.А. Злобіна [1]. Всі розрахунки індексів та визначення віталітетних спектрів та якісних типів ценопопуляцій *P. erecta* здійснювались за допомогою спеціалізованих некомерційних програмних комплексів ANONS 6 та VITAL, розроблених Ю.А. Злобіним [2].

Аналіз вікових спектрів ценопопуляцій *A. officinalis* показав, що всі популяції неповні та мають два типи спектрів: лівобічний і центрований. Відсутність у спектрах ценопопуляцій сенільних та субсенільних (ЦП 1) особин пов'язано з скороченням онтогенезу за рахунок відмирання рослин в старому генеративному стані, особини проходять повний онтогенез тільки у сприятливих умовах: при високій вологості ґрунту та відсутності антропогенних порушень. Оцінка віковоті (Δ) та ефективності (ω) ценопопуляцій показала, що ЦП 1 молода ($\Delta = 0.09$, $\omega = 0.20$). ЦП 2 – перехідна ($\Delta = 0.42$, $\omega = 0.76$).

Досліджувані ценопопуляції за віталітетною структурою репрезентують два якісні типи: депресивні ($Q = 0,11-0,14$) та врівноважені ($Q = 0,28-0,29$).

Список літератури

1. Злобін Ю. А. Теория и практика оценки виталитетного состава ценопопуляций растений. // Бот. журнал. 1998. № 74(6). С. 769–784.
2. Злобін Ю. А. Компьютерные программы для анализа популяций растений // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Агрономія і біологія». 2012. Вип. 2 (23). С. 3–6.
3. Современные подходы к описанию структуры растения / под ред. Н.П. Савиных, Ю.А. Боброва [и др.]. Киров, 2008. 355 с.